

- *Про участь вчених НАН України в протидії COVID-19. Створення вакцини проти SARS-CoV-2 та COVID-19 в Україні: стан, проблеми та перспективи (доповідач — академік НАН України С.В. Комісаренко)*
- *Про участь вчених НАН України в протидії COVID-19. Розроблення діагностичних систем, лікарських засобів і моніторинг небезпечних штамів (доповідач — академік НАН України М.А. Тукало)*
- *Про нагородження відзнаками НАН України та Почесними грамотами НАН України і Центрального комітету профспілки працівників НАН України (доповідач — академік НАН України В.Л. Богданов)*
- *Кадрові та поточні питання*

ІЗ ЗАЛИ ЗАСІДАНЬ ПРЕЗИДІЇ НАН УКРАЇНИ

9 червня 2021 року

Засідання Президії НАН України 9 червня 2021 р. відбулося у режимі відеоконференції під головуванням президента НАН України академіка НАН України Анатолія Глібовича Загороднього. Участь у засіданні взяли Міністр охорони здоров'я України Віктор Кирилович Ляшко та заступник Міністра охорони здоров'я — головний державний санітарний лікар України Ігор Михайлович Кузін. Головною темою засідання стала участь вчених НАН України в протидії COVID-19.

Спочатку до слова було запрошено Міністра охорони здоров'я України **Віктора Кириловича Ляшка**, який наголосив, що перед Україною сьогодні стоїть стратегічне завдання з відновлення власного фармацевтичного виробництва імунобіологічних препаратів — це наміри і Президента України, і Кабінету Міністрів України, а також пріоритетний напрям роботи МОЗ України. «Сьогодні важливість завдання з формування фармацевтичної незалежності нашої держави не викликає сумнівів, адже всі ми бачили, як під час коронавірусної пандемії закривалися кордони, не діяли міжнародні правила та норми. Коли патоген почав стрімко поширюватися, всі країни почали дбати насамперед про власне населення. Тому для нас стратегічно дуже важливо мати не лише власне виробництво вакцин, а й власний дослідницький потенціал, здатний у будь-який момент переорієнтувати свої дослідження на створення нових вакцин, щоб вчасно відреагувати на поширення будь-яких інфекцій», — сказав він.

Віктор Ляшко запевнив присутніх, що в разі, якщо українські науковці створять вакцину, держава готова укласти контракти на її виробництво і забезпечити державне замовлення щонайменше на 5 років.

Міністр також зазначив, що він підтримує започаткування державної програми зі створення вітчизняного виробництва вакцин власної розробки, в якій було б чітко визначено роль і відповідальність кожного виконавця. «Потрібно розробити дер-

Міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко взяв участь у засіданні Президії НАН України

жавну програму, провести фінансово-економічні розрахунки, а МОЗ України буде драйвером її затвердження в Кабінеті Міністрів України та парламенті», — пообіцяв Віктор Ляшко. «Крім того, — додав він, — ми розглядаємо також можливість приходу в Україну провідних іноземних розробників вакцин, аби запустити трансфер технологій з повною локалізацією виробництва на українських фармацевтичних майданчиках. Аудит фармацевтичних підприємств в Україні вже проведено, розуміння того, хто може виробляти вакцини, у нас є, і зараз йдуть перемовини про залучення технологій».

За словами Віктора Ляшка, у МОЗ України є на сьогодні невеликий бюджет (100 млн грн, які за ініціативою Президента України було додатково виділено міністерству) для того, щоб замовити розроблення і започаткувати виробництво власних діагностичних тест-систем для виявлення збудників інфекційних захворювань.

Крім того, міністр згадав, що нещодавно було презентовано проєкт Президентського університету, в якому передбачено створення біокластера, що складається з Центру біотехнологій, лабораторії третього рівня біобезпеки (BSL-3) та університетської клініки. «Ми хочемо зробити його не лише базою для підготовки студентів та молодих фахівців, а й центром розроблення власних імунобіологічних препаратів та проведення їх клінічних випробувань I, II і III стадій», — зазначив він.

Віктор Ляшко закликав фахівців різних профілів до об'єднання зусиль і співпраці з Міністерством охорони здоров'я, щоб інтенсифікувати роботу з досягнення поставленої мети — забезпечення фармацевтичної незалежності України.

Далі присутні заслухали дві доповіді: в.о. академіка-секретаря Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України, директора Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України академіка НАН України **Сергія Васильовича Комісаренка** «Про створення вакцин проти SARS-CoV-2 та COVID-19 в Україні: стан, проблеми та перспективи» (стенограму див. на с. 51) та директора Інституту молекулярної біології і генетики НАН України академіка НАН України **Михайла Арсентійовича Тукала** про розроблення діагностичних систем, лікарських засобів і моніторинг небезпечних штамів (докладніше див. на с. 56).

У виступах ішлося про те, що в установах НАН України, зокрема в Інституті біохімії ім. О.В. Палладіна, Інституті біології клітини, Інституті молекулярної біології і генетики, Інституті мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного, активно ведуться роботи з розроблення прототипів вітчизняних РНК- та векторних вакцин проти COVID-19, а також діагностикумів для виявлення різних штамів SARS-CoV-2 та інших збудників небезпечних вірусних захворювань. Важливо, що в цих дослідженнях вже є вагомі напрацювання та успіхи. Крім того, тривають роботи зі створення комбінованих тест-систем, здійснюється моніторинг появи в Україні нових штамів SARS-CoV-2, комп'ютерне моделювання і пошук нових лікарських препаратів проти COVID-19, зокрема на основі ДНК і РНК.

Так, науковці Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна розробляють вакцину проти COVID-19 на основі рекомбінантних протеїнів, яка матиме потужні імуногенні та захисні властивості. Як носій використовують імуноген CRM197 (дифтерійний токсин), завдяки чому вакцина одночасно має діяти і проти COVID-19, і проти дифтерії. В Інституті біології клітини НАН України розробляються вакцини на основі

експресії фрагментів S-білка SARS-CoV-2 в гуманізованих дріжджах. Науковці Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України беруть участь у розробленні субодиничної вакцини на основі N-протеїну нуклеокапсиду вірусу у складі україно-американського консорціуму разом із приватною науково-виробничою компанією «Діапроф-Мед». Крім того, підписано меморандум про співробітництво між НАН України та ПрАТ «Індар» з метою створення мРНК-вакцини – аналога вакцини BioNTech-Pfizer. Така співпраця вчених з потужними вітчизняними фармвиробниками може мати стратегічне значення для створення вакцин не лише проти COVID-19, а й проти інших небезпечних захворювань.

Інститут молекулярної біології і генетики НАН України на виконання доручення РНБО України в стислі терміни створив ефективну ПЛР тест-систему для діагностики SARS-CoV-2. Згодом науковці запропонували абсолютно нову тест-систему, яка не потребує високовартісного обладнання і доступна для використання навіть у невеликих селищних та районних лікарнях. Надзвичайно важливими і актуальними є роботи Інституту зі створення комбінованої тест-системи, яка дозволить одночасно проводити діагностику кількох вірусів, а також маркерних генів. Триває процес організації лабораторії для пілотного виробництва генних конструктів для діагностичних тест-систем, вакцин, імунобіологічних препаратів для лікування і профілактики COVID-19 та інших небезпечних захворювань, зокрема й онкологічних. Інститут бере також активну участь у моніторингу нових штамів коронавірусу SARS-CoV-2.

Пандемія COVID-19 виявила гостру потребу у власному вітчизняному виробництві вакцин та лікарських засобів. Найперспективнішими наразі є вакцини на основі ДНК і РНК. Вчені НАН України мають значний досвід створення генетичних конструкцій та напрацювання *in vitro* РНК у кількостях, необхідних для створення таких вакцин.

У Державному бюджеті України на 2021 р. для Інституту молекулярної біології і генетики НАН України передбачено фінансування в

Виступ академіка НАН України Сергія Васильовича Комісаренка

Виступ академіка НАН України Михайла Арсентійовича Тукала

розмірі 58,6 млн грн за програмою «Створення сучасної спеціалізованої лабораторії для роботи з інфекційними матеріалами», рішенням уряду затверджено порядок використання зазначених коштів. Створення такої лабораторії сприятиме ефективнішому і своєчасному вирішенню питань з розроблення діагностичних систем, лікарських засобів і моніторингу появи нових мутацій і штамів SARS-CoV-2, що надзвичайно важливо для оцінювання епідеміологічної ситуації в Україні та прийняття урядом рішень щодо запровадження запобіжних заходів.

Ще одним напрямом, на якому слід зосередити увагу дослідників, є пошук ефективних ліків проти COVID-19. Для розв'язання цієї проблеми необхідно активніше застосовувати

сучасні комп'ютерні технології та бібліотеки хімічних сполук.

Доповідачам було поставлено багато запитань, після чого розпочалося активне обговорення доповідей. Так, директор Інституту біології клітини НАН України академік НАН України **Андрій Андрійович Сибірний** детальніше розповів про роботи Інституту з розроблення вакцини.

Директор Наукового центру превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки ім. академіка Л.І. Медведя МОЗ України член-кореспондент НАМН України **Микола Георгійович Проданчук** поінформував присутніх, що Центр має всі міжнародні акредитації, необхідні для проведення доклінічних і клінічних досліджень щодо безпечності нових лікарських препаратів, зокрема й вакцин. Причому вартість таких досліджень удвічі менша, ніж у країнах Європи чи у США.

Заступник голови правління ПрАТ «Індар» **Олександр Борисович Хейломський** звернув увагу присутніх на те, що розроблення вакцини — це лише перший крок, а далі, навіть для виходу на стадію доклінічних досліджень, необхідно розробити промислову технологію її виробництва, і цей процес потребує великих коштів та тісної співпраці науковців і виробників.

У виступі завідувача відділу проблем інтерферону та імунomodляторів Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України академіка НАН України **Миколи Яковича Співака** йшлося про хід робіт з розроблення субодиночної вакцини на основі N-протеїну нуклеокапсиду SARS-CoV-2, прототип якої вже пройшов доклінічні випробування, а також про інші результати досліджень Інституту.

Перший заступник генерального директора НТК «Інститут монокристалів» НАН України член-кореспондент НАН України **Валентин Анатолійович Чебанов** розповів про співпрацю з Інститутом молекулярної біології і генетики НАН України у сфері імпортозаміщення барвників для мічення дволанцюгової ДНК, необхідних для виробництва діагностичних ПЛР-тестів.

Завідувач кафедри інфекційних хвороб Тернопільського медичного університету акаде-

мік НАМН України **Михайло Антонович Ан-дрейчин** з точки зору інфекціоніста-практика підтвердив важливість розроблення вдосконалених тест-систем та пошуку дієвих протівірусних препаратів.

У виступі академіка-секретаря Відділення загальної біології НАН України академіка НАН України **Володимира Григоровича Радченка** йшлося про те, що минулого року вчені Відділення ініціювали започаткування досліджень з вивчення можливого поширення коронавірусу SARS-CoV-2 від людей на теплокровних тварин і в подальшому знову його передачі людям, наприклад, як це відбулося в кількох країнах з норками. На жаль, це звернення не було фінансово підтримано урядом, а тому бажано, щоб створення такої лабораторії в Інституті зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України було передбачено в новій державній програмі.

Голова Північно-Східного наукового центру НАН України і МОН України академік НАН України **Володимир Петрович Семиноженко** наголосив на важливості розроблення і впровадження нових стандартів контролю якості лікарських засобів щодо визначення складу і будови їх компонентів для гармонізації нормативно-правової бази України з вимогами директив Євросоюзу. Зокрема, цією роботою займається відповідний підрозділ НТК «Інститут монокристалів» НАН України.

Віцепрезидент НАН України, голова Секції хімічних і біологічних наук НАН України академік НАН України **Вячеслав Григорович Кошечко**, підбиваючи підсумки обговорення питання, зазначив, що на шляху створення прототипів вакцин проти SARS-CoV-2, розроблення діагностичних систем, лікарських засобів та організації моніторингу небезпечних штамів вірусів в Академії вже є вагомий напрацювання, але для досягнення поставлених завдань потрібно посилити роботу в цьому напрямі.

* * *

Також під час засідання президент НАН України академік НАН України А.Г. Загородній влучив вченим Академії державні нагороди:

- орден князя Ярослава Мудрого III ступеня – в.о. академіка-секретаря Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України академіку НАН України С.В. Комісаренку за визначний особистий внесок у здійснення наукової діяльності в Антарктиці та з нагоди 25-річчя української антарктичної станції «Академік Вернадський»;

- почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» – завідувачу відділу Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України члену-кореспонденту НАН України Г.М. Зінов'єву за вагомий особистий внесок у справу ліквідації наслідків катастрофи на Чорнобильській АЕС, мужність, самовідданість, високий професіоналізм, активну громадську діяльність та значну роботу щодо вирішення питань соціального захисту постраждалих від аварії громадян;

- грамоту Верховної Ради України – завідувачу сектору Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України, учаснику ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС Г.І. Одинокіну;

- цінний подарунок Голови Верховної Ради України – провідному інженеру відділу кадрів Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України, учаснику ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС С.С. Вершиніній та бухгалтеру першої категорії бухгалтерської служби Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України, учаснику ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС Т.О. Павленко;

- грамоти Верховної Ради України – завідувачу відділу Міжнародного науково-навчального центру інформаційних технологій та систем НАН України та МОН України, голові Ради молодих учених НАН України О.Є. Волкову, провідному науковому співробітнику ДУ «Інститут геохімії навколишнього середовища НАН України» кандидату технічних наук В.О. Ковач та старшому науковому співробітнику Інституту проблем математичних машин і систем НАН України доктору фізико-математичних наук К.В. Терлецькій – за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної науки, зміцнення науково-технічного потенціалу України, багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм та з нагоди Дня науки.

* * *

Члени Президії НАН України розглянули також низку поточних питань:

- постановили реорганізувати діяльність Центру математичного моделювання Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України шляхом його приєднання до Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України;

- постановили реорганізувати діяльність Інституту проблем природокористування та екології НАН України шляхом його приєднання до Інституту геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України;

- постановили припинити діяльність Інституту прикладних проблем фізики і біофізики НАН України шляхом ліквідації установи;

- постановили реорганізувати діяльність Міжнародного центру «Інститут прикладної оптики» НАН України шляхом його приєднання до Інституту фізики НАН України;

- постановили реорганізувати діяльність Державної установи «Інститут технічних проблем магнетизму Національної академії наук України» шляхом її приєднання до Інституту проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного НАН України;

- постановили припинити діяльність Навчально-наукового центру «Фізико-хімічне матеріалознавство» НАН України шляхом ліквідації установи;

- прийняли рішення про перейменування Інституту вугільних енерготехнологій НАН України на Інститут теплоенергетичних технологій НАН України;

- ухвалили план заходів з відзначення 125-річчя від дня народження видатного альголога, ботаніка, гідробіолога й організатора науки академіка Олександра Вікторовича Топачевського;

- ухвалили план заходів з відзначення 100-річчя від часу заснування Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України;

- прийняли рішення про припинення випуску збірника «Пошукова та екологічна геохімія» (співзасновники – Національна академія наук України та Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України).

Призначено:

- члена-кореспондента НАН України **Скрипника Ігоря Ігоровича** на посаду директора Інституту прикладної математики і механіки НАН України;

- доктора фізико-математичних наук **Брика Тараса Михайловича** на посаду директора Інституту фізики конденсованих систем НАН України;

- доктора фізико-математичних наук **Товстоліткіна Олександра Івановича** на посаду директора Інституту магнетизму НАН України та МОН України;

- академіка НАН України **Шехунову Стеллу Борисівну** на посаду директора Інституту геологічних наук НАН України;

- доктора технічних наук **Бабаченка Олександра Івановича** на посаду директора Інституту чорної металургії ім. З.І. Некрасова НАН України;

- академіка НАН України **Снежкіна Юрія Федоровича** на посаду директора Інституту технічної теплофізики НАН України;

- члена-кореспондента НАН України **Мохора Володимира Володимировича** на посаду директора Інституту проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є. Пухова НАН України;
- члена-кореспондента НАН України **Кудрю Степана Олександровича** на посаду директора Інституту відновлюваної енергетики НАН України;
- академіка НАН України **Носовського Анатолія Володимировича** на посаду директора Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України;
- академіка НАН України **Слісенка Василя Івановича** на посаду директора Інституту ядерних досліджень НАН України;
- доктора технічних наук **Литвиненка Володимира Вікторовича** на посаду директора Інституту електrofізики і радіаційних технологій НАН України;
- члена-кореспондента НАН України **Вовка Михайла Володимировича** на посаду директора Інституту органічної хімії НАН України;
- члена-кореспондента НАН України **Кузьміна Віктора Євгеновича** на посаду директора Фізико-хімічного інституту ім. О.В. Богатського НАН України;
- академіка НАН України **Веселовського Миколу Сергійовича** на посаду директора Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України;
- доктора біологічних наук **Петренка Олександра Юрійовича** на посаду директора Інституту кріобіології і кріомедицини НАН України;
- доктора біологічних наук **Бучинську Любов Гергійівну** на посаду директора Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України;
- кандидата історичних наук **Козленка Романа Олександровича** на посаду директора Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія» НАН України.

Затверджено:

- кандидата фізико-математичних наук **Бурилова Сергія Володимировича** на посаді заступника директора з наукової роботи Інституту транспортних систем і технологій НАН України;
- доктора технічних наук **Редчиця Дмитра Олександровича** на посаді заступника директора з науково-організаційної роботи Інституту транспортних систем і технологій НАН України.

Погоджено кандидатуру:

- доктора технічних наук **Станкевича Сергія Арсентійовича** на посаду завідувача відділу системного аналізу Державної установи «Науковий центр аерокосмічних досліджень Землі Інституту геологічних наук НАН України».

Відзнакою НАН України «За наукові досягнення» нагороджено:

- провідного наукового співробітника Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України доктора технічних наук **Беженара Миколу Павловича** за багатолітню плідну невтомну працю, вагомі творчі здобутки у галузі матеріалознавства надтвердих матеріалів та особистий внесок у створення металообробних інструментів;
- провідного наукового співробітника Інституту скінтіляційних матеріалів НАН України доктора фізико-математичних наук **Лисецького Лонгіна Миколайовича** за багатолітню плідну наукову й педагогічну працю та вагомі творчі здобутки в галузі фізики молекулярних і рідких кристалів;
- ректора Одеської національної академії харчових технологій, заступника голови Південного наукового центру НАН України і МОН України доктора технічних наук **Сгорова Богдана Вікторовича** за багатолітню плідну працю, вагомий внесок у розвиток науково-технічної та інноваційної діяльності Південного регіону України, активне сприяння співпраці трудових колективів НАН України і МОН України та з нагоди 50-річчя від часу заснування Центру.

Відзнакою НАН України «За професійні здобутки» нагороджено:

- ректора Національного лісотехнічного університету України академіка НАН України **Туницю Юрія Юрійовича** за багатолітню невтомну наукову, науково-організаційну і педагогічну працю та вагомий особистий внесок у розвиток наукових досліджень у галузі економіки природокористування, охорони і збереження навколишнього середовища;
- заступника директора з наукової роботи Інституту геології і геохімії горючих копалин НАН України кандидата геолого-мінералогічних наук **Побережського Андрія Володимировича** за багатолітню плідну наукову і науково-організаційну працю та вагомий особистий внесок у дослідження закономірностей формування і розміщення метановугільних родовищ;
- старшого наукового співробітника Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України кандидата технічних наук **Рябенка Сергія Васильовича** за багатолітню плідну творчу працю та вагомий особистий внесок у розроблення і впровадження технологій створення структурованих інструментальних композитів;
- заступника директора з наукової роботи Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України доктора технічних наук **Тарасевича Миколу Івановича** за багатолітню плідну наукову і науково-організаційну працю, вагомі творчі здобутки та особистий внесок у створення інформаційних і комп'ютерних технологій для металургії і ливарного виробництва;

- головного спеціаліста відділу науково-правового забезпечення діяльності НАН України **Артемову Лілію Петрівну** за багатолітню невтомну працю, відповідальне ставлення до виконання посадових обов'язків та значні здобутки у професійній діяльності;

- співробітників Південного наукового центру НАН України і МОН України — ученого секретаря Центру кандидата економічних наук **Гейко Людмилу Михайлівну**; в.о. директора Центру доктора економічних наук **Ковалю Віктора Васильовича**; заступника голови Центру члена-кореспондента НАН України **Симоненка Валентина Костянтинівича**; ученого секретаря Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України доктора економічних наук **Хумарову Ніну Ішполітівну** — за багатолітню плідну працю, вагомий внесок у розвиток науково-технічної та інноваційної діяльності Південного регіону України, активне сприяння співпраці трудових колективів НАН України і МОН України та з нагоди 50-річчя від часу заснування Центру;

- співробітників Державної наукової установи «Центр інноваційних медичних технологій НАН України» — завідувача відділу малоінвазивної хірургії кандидата медичних наук **Косюхна Сергія Вікторовича**; завідувача терапевтичного та ендокринологічного відділення **Максименко Ларису Яківну** — за багатолітню невтомну працю, надання кваліфікованої медичної допомоги, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток справи охорони здоров'я та з нагоди професійного свята — Дня медичного працівника.

Відзнакою НАН України «За підготовку наукової зміни» нагороджено:

- завідувача відділу Інституту геології і геохімії горючих копалин НАН України члена-кореспондента НАН України **Наумка Ігоря Михайловича** за багатолітню плідну працю вченого, педагога і організатора наукових досліджень та вагомий творчі здобутки в галузі мінералогії й геохімії;

- завідувача відділу Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України доктора технічних наук **Пашенка Євгена Олександровича** за багатолітню плідну працю вченого і педагога, особисті творчі здобутки та вагомий внесок у підготовку висококваліфікованих наукових кадрів — фахівців у галузі хімічного матеріалознавства;

- співробітників Південного наукового центру НАН України і МОН України — ректора Одеського національного морського університету доктора технічних наук **Руденка Сергія Васильовича**; ректора Одеського державного екологічного університету, заступника голови Центру доктора фізико-математичних наук **Степаненка Сергія Миколайовича** — за багатолітню плідну працю, вагомий внесок у розвиток на-

уково-технічної та інноваційної діяльності Південного регіону України, активне сприяння співпраці трудових колективів НАН України і МОН України та з нагоди 50-річчя від часу заснування Центру;

- заступника директора з наукової роботи Державної наукової установи «Центр інноваційних медичних технологій НАН України» доктора медичних наук **Перехрестенка Олександра Васильовича** за багатолітню невтомну працю, надання кваліфікованої медичної допомоги, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток справи охорони здоров'я та з нагоди професійного свята — Дня медичного працівника.

Відзнакою НАН України «За сприяння розвитку науки» нагороджено:

- в.о. ректора Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна академіка НАН України **Бакірова Віля Савбановича** за багаторічну плідну самовіддану працю на освітянській і науковій ниві, активне сприяння розвитку досліджень у галузі соціології та плідну співпрацю з творчими колективами Національної академії наук України.

Відзнакою НАН України «Талант, натхнення, праця» нагороджено:

- старшого наукового співробітника Інституту імпульсних процесів і технологій НАН України кандидата технічних наук **Торпакова Андрія Сергійовича** за плідну наукову працю та особистий внесок у розвиток теорії і практики електророзрядної обробки порошкових матеріалів.

Подякою НАН України відзначено:

- почесного директора Інституту космічних досліджень НАН України та ДКА України академіка НАН України **Кунцевича Всеволода Михайловича** за багатолітню невтомну працю вченого, педагога та організатора науки і особисті творчі здобутки в галузі автоматизованих систем керування складними технічними й економічними об'єктами;

- провідного наукового співробітника Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України доктора технічних наук **Рабкіну Мар'яну Данилівну** за багатолітню плідну наукову працю, вагомий здобутки у професійній діяльності та особистий внесок у дослідження стійкості зварних металоконструкцій відповідального призначення;

- співробітників Південного наукового центру НАН України і МОН України — проректора з наукової роботи Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова члена-кореспондента НАН України **Іваницю Володимира Олексійовича**; генерального директора ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» кандидата технічних наук **Іоргачова Дмитра**

Васильовича; ректора Одеського національного економічного університету доктора економічних наук **Ковальова Анатолія Івановича**; ректора Одеської державної академії будівництва і архітектури доктора технічних наук **Коврова Анатолія Володимировича**; ректора Національного університету кораблебудування ім. адм. С.Й. Макарова, голову Миколаївської обласної науково-координаційної ради Центру доктора технічних наук **Трушлякова Євгена Івановича**; професора Херсонського національного технічного університету, ученого секретаря Херсонської обласної науково-координаційної ради Центру доктора економічних наук **Фомішину Віру Миколаївну** — за багатолітню плідну працю, вагомий внесок у розвиток науково-технічної та інноваційної діяльності Південного регіону України, активне сприяння співпраці трудових колективів НАН України і МОН України та з нагоди 50-річчя від часу заснування Центру;

- старшу медичну сестру терапевтичного відділення поліклініки № 2 Державної наукової установи «Центр інноваційних медичних технологій НАН України» **Іванченко Олену Дмитрівну** за багатолітню невтомну працю, надання кваліфікованої медичної допомоги, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток справи охорони здоров'я та з нагоди професійного свята — Дня медичного працівника.

Почесною грамотою Президії НАН України і Центрального комітету профспілки працівників НАН України нагороджено:

- співробітників Південного наукового центру НАН України і МОН України — директора ДУ «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України» доктора медичних наук **Бабова Костянтина Дмитровича**; ректора Херсонського національного технічного університету, голову Херсонської обласної науково-координаційної ради Центру доктора технічних наук **Бардачова Юрія Миколайовича**; директора ДУ «Інститут морської біології НАН України» члена-кореспондента НАН України **Мінічеву Галину Григорівну**; ректора Національного університету «Одеська морська академія» доктора технічних наук **Міюсова Михайла Валентиновича**; голову правління ТОВ «Аверс», члена Ради Центру доктора економічних наук **Ткача Костянтина Івановича** — за багатолітню плідну працю, вагомий внесок у розвиток науково-технічної та інноваційної діяльності Південного регіону України, активне сприяння співпраці трудових колективів НАН України і МОН України та з нагоди 50-річчя від часу заснування Центру;

- завідувача терапевтичного відділення поліклініки № 1 Державної наукової установи «Центр інноваційних медичних технологій НАН України» **Євдокимову Лідію Олександрівну** за багатолітню невтомну працю, надання кваліфікованої медичної допомоги, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток справи охорони здоров'я та з нагоди професійного свята — Дня медичного працівника.

За матеріалами засідання підготувала О.О. Мележик